ABP Samen bouwen aan goed pensioen in een leefbare wereld

PROview

Voor sociale partners in de sectoren met een ABP-pensioen

Jaargang 23, nr. 10, 21 oktober 2026

Inhoudsopgave

Politiek, wet- & regelgeving

Tweede Kamer: uitzondering fiscale onzuiverheid voor onvindbare pensioendeelnemers

Vijlbrief: bij faillissement rechtstreekse aanspraak bij UWV op pensioenpremies

Internetconsultatie: conceptwetsvoorstel Zelfstandigenwet

Banken: hypotheeknormen voor pensioeninkomen aangescherpt

Toezicht

AFM: veel Nederlanders missen inzicht in eigen pensioen

Onderzoeken

CPB: koopkrachtontwikkeling gepensioneerden verschilt per pensioenfonds

CPB: langer doorwerken vermindert lerarentekorten beperkt

Netspar: deelnemers geven voorkeur aan duurzaam investeren

Netspar: huishoudelijke bestedingen dalen vanaf middelbare leeftijd

Ipsos I&O: vrouwen bouwen gemiddeld 36% minder pensioen op

Zorgwijzer: pensioenverhoging kan zorgtoeslag verlagen

AWVN: rapport over succesvol doorwerken

CBS: inflatie stijgt naar 3,4 procent in september

Cao's

Cao MBO: onderhandelingsresultaat nieuwe cao

Rechtspraak

GIP: geen pensioenopbouw tijdens WW bij ABP in casus

ABP

ABP: aanpassing pensioenovereenkomst

ABP: € 250 miljoen voor Europees groeikapitaal

Deze informatie wordt verstrekt door ABP en is bestemd voor Sociale Partners bij Overheid & Onderwijs.
De informatie is met de grootste zorg samengesteld. Aan deze informatie kunnen geen rechten worden ontleend.
E-mail: proview@abp.nl, www.abp.nl.

Tweede Kamer: uitzondering fiscale onzuiverheid voor onvindbare pensioendeelnemers

Pensioenfondsen voorkomen fiscale onzuiverheid als zij aantoonbaar moeite doen om onvindbare deelnemers op te sporen. Normaal moet een pensioen uiterlijk vijf jaar na de AOW-leeftijd ingaan. De uitzondering geldt als de uitvoerder de deelnemer minimaal één keer schriftelijk of digitaal heeft benaderd en aantoonbaar naar contactgegevens heeft gezocht. Bij de vijf grootste fondsen gaat het om ruim 160.000 moeilijk vindbare deelnemers. Het gaat vaak om oud-uitzendkrachten of mensen die naar het buitenland zijn vertrokken.

Bron: Tweede Kamer

Vijlbrief: bij faillissement rechtstreekse aanspraak bij UWV op pensioenpremies

Minister Vijlbrief wil het mogelijk maken dat pensioenfondsen namens ex-werknemers van een failliete werkgever bij UWV-betaling van achterstallige pensioenpremies aanvragen. Nu moeten ex-werknemers dit zelf aanvragen. In veel gevallen gebeurt dat niet. De minister heeft hierover gesproken met UWV en de Pensioenfederatie. Het is nog niet duidelijk hoe het kabinet dit gaat regelen. De Tweede Kamer wordt hierover zo snel mogelijk geïnformeerd.

Bron: Tweede Kamer

Internetconsultatie: conceptwetsvoorstel Zelfstandigenwet

Op 1 oktober is de internetconsultatie over het conceptwetsvoorstel Zelfstandigenwet gestart. Reageren kan tot en met 29 oktober. Het voorstel moet meer duidelijkheid bieden over wanneer iemand als zelfstandige of als werknemer werkt. Hiervoor worden een zelfstandigentoets en een werkrelatietoets voorgesteld. Deze kijken onder meer naar het aantal opdrachtgevers, voorzieningen tegen ondernemersrisico's, basisvoorwaarden voor ondernemers en de vrijheid om het werk te organiseren. Ook de bedoeling om buiten dienstbetrekking te werken en het werken voor eigen rekening en risico spelen een rol. Wordt niet aan de toetsen voldaan, dan kan op basis van andere omstandigheden nog steeds sprake zijn van zelfstandig ondernemerschap. De regering streeft naar inwerkingtreding op 1 januari 2028. Vijf jaar later volgt een evaluatie van onder meer de effecten op arbeidsrelaties, zelfstandigheid en pensioenopbouw.

Bron: Internetconsultatie

Banken: hypotheeknormen voor pensioeninkomen aangescherpt

Rabobank en Obvion scherpen vanaf maart 2027 hun hypotheeknormen aan. Banken nemen het verwachte pensioeninkomen dan al mee vanaf vijftien jaar vóór de pensioengerechtigde leeftijd. Ook mag de hypotheekschuld op 85-jarige leeftijd maximaal 70 procent van de woningwaarde bedragen. ABN Amro hanteert vanaf 9 december voor klanten van 85 jaar en ouder een grens van 50 procent. De regels spelen alleen bij herfinanciering, verhuizing of wijziging van een bestaande hypotheek. Zzp'ers zonder traditionele pensioenopbouw kunnen hierdoor problemen ondervinden, omdat banken dan uitgaan van een inkomen op AOW-niveau.

Bron: Infinance

Toezicht

AFM: veel Nederlanders missen inzicht in eigen pensioen

Bijna een kwart van de Nederlanders heeft zich nog nooit verdiept in de eigen pensioensituatie. Onder jongeren tot 34 jaar is dit 43%. Van de pensioendeelnemers weet 58% niet welk type pensioenregeling zij hebben. AFM-voorzitter Laura van Geest benadrukt dat consumentenbescherming moet aansluiten bij hoe mensen daadwerkelijk keuzes maken. Daarnaast gebruikte 14% van de Nederlanders het afgelopen jaar AI om financiële vragen te beantwoorden.

Bron: AFM

Onderzoeken

CPB: koopkrachtontwikkeling gepensioneerden verschilt per pensioenfonds

Het CPB raamt voor gepensioneerden in 2027 een mediane koopkrachtstijging van 0,3%. Een belangrijke oorzaak is de verhoging van aanvullende pensioenen bij fondsen die in 2027 overgaan naar het nieuwe pensioenstelsel. Niet iedere gepensioneerde profiteert hiervan in dezelfde mate. Bij pensioenfondsen die niet in 2027 overgaan, kunnen de pensioenverhogingen lager uitvallen.

Bron: CPB

CPB: langer doorwerken vermindert lerarentekorten beperkt

Het CPB concludeert dat langer doorwerken de personeelstekorten in het primair en voortgezet onderwijs slechts beperkt kan verminderen. Het effect verschilt per regio. Het CPB onderzocht ook welke factoren samenhangen met vervroegd pensioen. De pensioenbeslissing van de partner en de hoogte van het opgebouwde pensioen zijn daarbij belangrijke factoren. Als de partner met pensioen gaat, neemt de kans toe dat ook de leraar met pensioen gaat. Leraren met meer opgebouwd pensioen gaan eveneens vaker vervroegd met pensioen.

Bron: CPB

Netspar: deelnemers geven voorkeur aan duurzaam investeren

Pensioendeelnemers geven gemiddeld de voorkeur aan extra investeren in duurzame bedrijven boven het uitsluiten van slecht presterende bedrijven. Financiële doelen wegen voor de meeste deelnemers zwaarder dan duurzaamheid. Een aanzienlijk deel zet duurzaamheid wel voorop en accepteert daarbij eerder een lager pensioeninkomen. Alleen deelnemers met een preventiegerichte focus vinden uitsluiting relatief aantrekkelijker. Sociale en ecologische duurzaamheid worden ongeveer even hoog gewaardeerd. Volgens de onderzoekers kunnen pensioenfondsen het draagvlak vergroten door hun beleid hierop af te stemmen en helder te communiceren over de afwegingen.

Bron: Netspar

Netspar: huishoudelijke bestedingen dalen vanaf middelbare leeftijd

Huishoudelijke bestedingen stijgen tot middelbare leeftijd en dalen vanaf ongeveer 55 jaar. Deze daling zet door tijdens de pensioenperiode en loopt uiteindelijk op tot ongeveer € 1.500 per maand tussen jonge volwassenheid en zeer hoge leeftijd. De daling komt voor bij alle inkomens- en opleidingsgroepen en gaat niet samen met meer betalingsproblemen. Volgens de onderzoekers wijzen de resultaten op veranderende behoeften en voorkeuren en niet op een tekort aan pensioeninkomen. Vooral de uitgaven aan hypotheek, vakanties, kleding, vervoer en voeding nemen af. Uitgaven aan schoonmaak en tuinonderhoud stijgen licht. De medische uitgaven stijgen niet significant. Volgens het onderzoek sluit een strikt vlak pensioenuitkeringsprofiel daardoor mogelijk niet goed aan bij de feitelijke consumptiebehoeften.

Bron: Netspar

Ipsos I&O: vrouwen bouwen gemiddeld 36% minder pensioen op

Nederlandse vrouwen krijgen gemiddeld 36% minder pensioen dan mannen. Een man van 55 heeft gemiddeld evenveel pensioen opgebouwd als een vrouw van 67. Deeltijdwerk, zorgtaken en lagere lonen liggen hieraan ten grondslag. Uit onderzoek van Ipsos I&O blijkt dat 33% van de vrouwen zich in het pensioen verdiept, tegenover 49% van de mannen. Ook kent 54% van de vrouwen de mogelijkheden voor pensioenopbouw, tegenover 69% van de mannen. Daarnaast bouwt 42% van de vrouwen aanvullend pensioen op, tegenover 50% van de mannen.

Bron: Centraal Beheer

Zorgwijzer: pensioenverhoging kan zorgtoeslag verlagen

Gepensioneerden bij ABP en PME kunnen bij de overstap naar het nieuwe pensioenstelsel in 2027 volgens Zorgwijzer mogelijk een hoger aanvullend pensioen krijgen. Hoe groot de verhoging wordt, staat nog niet vast. Een hoger pensioen verhoogt ook het toetsingsinkomen. Daardoor kan de zorgtoeslag dalen of zelfs vervallen. Volgens de genoemde berekeningen gaat bij bepaalde inkomens van elke extra euro ongeveer 14 cent aan zorgtoeslag verloren. Tegelijk gaan in 2027 de inkomensgrenzen voor zorgtoeslag omhoog. Hierdoor kunnen sommige mensen opnieuw recht krijgen op zorgtoeslag. De bedragen en percentages zijn nog ramingen.

Bron: Zorgwijzer

AWVN: rapport over succesvol doorwerken

Alliantie Doorwerkers heeft aan AWVN een onderzoeksrapport over doorwerken na de AOW-leeftijd overhandigd. Het onderzoek van Ecorys laat zien dat succesvol doorwerken vooral vraagt om maatwerk, tijdige gesprekken en een vaste plek in het personeelsbeleid. Bij veel werkgevers is dit nog geen standaardbeleid. In 11 van de 214 cao-akkoorden zijn hierover afspraken gemaakt. Organisaties die vooroplopen, gaan vroegtijdig in gesprek met medewerkers en verankeren doorwerken in HR-processen en personeelsplanning. Doorwerkers worden onder meer ingezet als mentor, coach of specialist.

Bron: AWVN

CBS: inflatie stijgt naar 3,4 procent in september

In september 2026 waren consumentengoederen en -diensten 3,4 procent duurder dan een jaar eerder. In augustus was de inflatie 3,3 procent. Vooral motorbrandstoffen droegen bij aan de stijging. Deze waren 27,2 procent duurder dan een jaar eerder. Voedingsmiddelen hadden juist

een drukkend effect en waren 1,7 procent goedkoper. Volgens de **Europees geharmoniseerde consumentenprijsindex** steeg de inflatie in Nederland van 2,8 naar 3,0 procent. In de eurozone steeg deze van 3,2 naar 3,8 procent.

Bron: CBS

Cao's

Cao MBO: onderhandelingsresultaat nieuwe cao

Op 1 oktober bereikten de MBO Raad en de vakorganisaties een onderhandelingsresultaat voor een nieuwe cao mbo met een looptijd van 1 oktober 2026 tot 1 maart 2028. De salarissen stijgen met terugwerkende kracht per 1 juli 2026 structureel met 4% en per 1 januari 2027 met nog eens 3%. Werknemers die op 1 juli 2026 in dienst waren, ontvangen daarnaast € 1.700 bruto eenmalig, naar rato van de arbeidsduur. Deze uitkering is niet pensioengevend vanwege de overgang naar een nieuwe pensioensystematiek. Verder zijn afspraken gemaakt over onder meer flexibeler seniorenverlof, actualisering van het Professioneel Statuut, een ombudsfunctionaris, loopbaanperspectief, functiebeschrijvingen voor ondersteunend personeel en stagevergoedingen. Ook wordt onderzoek gedaan naar duurzame inzetbaarheid en een mogelijk individueel keuzebudget (IKB).

Bron: MBO-raad

Rechtspraak

GIP: geen pensioenopbouw tijdens WW bij ABP in casus

GIP oordeelt dat ABP het pensioen mocht verlagen nadat over een WW-periode ten onrechte pensioen was opgebouwd. De deelnemer wist of behoorde te weten dat hij tijdens deze periode geen recht had op pensioenopbouw. ABP had hem eerder meerdere keren meegedeeld dat zijn deelname per 1 juli 2013 was geëindigd. Daarom was de deelnemer volgens GIP niet te goeder trouw en kon hij geen beroep doen op gerechtvaardigd vertrouwen.

Bron: GIP

ABP

ABP: aanpassing pensioenovereenkomst

Per 1 oktober is de pensioenovereenkomst bij ABP gewijzigd. De wijzigingen zijn vooral nodig voor de collectieve waardeoverdracht van de ABP-netto pensioenregeling naar Zwitserleven en Zwitserleven PPI.

Bron: Staatscourant

ABP: € 250 miljoen voor Europees groeikapitaal

ABP investeert € 250 miljoen in het Scaleup Europe Fund. Het fonds investeert in snelgroeiende Europese technologiebedrijven in onder meer kunstmatige intelligentie, quantumtechnologie, energie-, ruimtevaart- en medische technologie. Voor ABP staat een aantrekkelijk rendement voor deelnemers centraal. De investering maakt deel uit van de opbouw van de venturecapital-portefeuille. ABP verwacht de komende drie jaar ongeveer € 1 miljard te investeren in Europese venturecapital-fondsen.

Bron: ABP